

Sygn. akt I.Ca 304/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Małkiński
Sędziowie:	SSO Antoni Czeszkiewicz SSO Cezary Olszewski (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.**

przeciwko R. R.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego R. R.

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 24 czerwca 2013r., sygn. akt I C 104/13

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddala.
2. Zasądza od powoda D. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. na rzecz pozwanego R. R. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów zastępstwa prawnego przed Sądem II – giej instancji.
3. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1789 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt: I. Ca. 304/13

UZASADNIENIE

Powód D. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wystąpił z roszczeniem skierowanym przeciwko R. R. o zapłatę kwoty 35.762,96 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 16 grudnia 2004 r. pozwany R. R. zawarł z (...) Bank S.A. umowę kredytu. Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z późniejszymi aneksami zawartej w dniu 30 września 2011 r. pomiędzy powodem a (...) Bank S.A. z siedzibą w W., powód wszedł w prawa dotychczasowego wierzyciela w odniesieniu do wierzytelności objętej żądaniem pozwu.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 14 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie uwzględnił w całości powództwo.

Pozwany R. R., w sprzeczności od powyższego orzeczenia, zakwestionował zasadność żądania powoda. Jednocześnie podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt: I. C 104/13 Sąd Rejonowy w Augustowie zasądził od pozwanego R. R. na rzecz powoda D. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 35.762,96 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.899,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.451,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie oparte zostało na następujących ustaleniach faktycznych i prawnych:

R. R. w dniu 16 grudnia 2004 r. zawarł z (...) Bank S.A. w K. umowę kredytu w kwocie 11.333,33 zł nr (...) na sfinansowanie zakupu pojazdu marki O. (...). Kredyt ten oprocentowany był według stałej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosi 18,90 % w stosunku rocznym. W przypadku opóźnień w zapłacie poszczególnych rat kredytu naliczane były podwyższone odsetki naliczane według oprocentowania w wysokości stopy oprocentowania WIBOR dla 3-miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z pierwszego dnia roboczego ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału powiększonej o 25% punktów procentowych.

W dniu 18 sierpnia 2005 r. (...) Bank S.A. w K., w związku z brakiem wszystkich zobowiązań określonych umową o kredyt nr (...) z dnia 16 grudnia 2004 r., wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu to tytułowi Sąd Rejonowy w Augustowie nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 13 września 2005 r., sygn. akt I Co 333/05 w zakresie kwot: należności głównej w kwocie 11.333,33 zł, odsetek od 25 stycznia 2005 r. do dnia 18 sierpnia 2005 r. w kwocie 1.672,97 zł, kosztów w kwocie 28,00 zł oraz dalszych należnych odsetek liczonych od dnia 19 sierpnia 2005 r. do dnia zapłaty obliczanych od kwoty 11.333,33 zł według stopy procentowej określonej zarządzeniem Prezesa Zarządu (...) Bank S.A. w sprawie podwyższonego oprocentowania z tytułu opóźnienia spłaty kredytów i pożyczek, wynoszącej na dzień wystawienia tytułu 30,28 % w stosunku rocznym oraz dalsze należne odsetki ustawowe liczone od dnia 19 sierpnia 2005 r. do dnia zapłaty obliczane od kwoty 1.672 zł.

Na podstawie tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 13 września 2005 r. w sprawie o sygn. akt: I Co 333/05 Sądu Rejonowego w Augustowie Komornik przy Sądzie Rejonowym w Augustowie w sprawie egzekucyjnej Km 50/09 prowadził egzekucję przeciwko dłużnikowi R. R.. Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2009 r. Komornik przy Sądzie Rejonowym w Augustowie wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji umorzył postępowanie egzekucyjne.

(...) Bank S.A. w K. wobec R. R. została zbyta umową sprzedaży wierzytelności 30 września 2011 r. na rzecz powoda D. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W..

Odnosząc się do treści art. 118 k.c. Sąd Rejonowy wskazał, że termin przedawnienia roszczenia (...) Banku S.A. w K., a następnie powoda wynosi trzy lata. Taki sam termin przedawnienia przewidziany jest również dla roszczenia o zapłatę odsetek, jako świadczeń okresowych. Bieg terminu przedawnienia ulega przerwaniu na skutek działań, o których mowa w art. 123 § 1 k.c., zaś po każdym przerwaniu biegnie on na nowo.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy stwierdził, że czynnościami skutkującymi przerwaniem biegu przedawnienia podejmowanymi przez (...) Bank S.A. w K. w stosunku do wierzytelności wobec R. R. było wystąpienie w dniu

24 sierpnia 2005 r. z wnioskiem o nadanie bankowemu tytułowi klauzuli wykonalności, a postanowienie w tym przedmiocie uprawomocniło się z dniem 27 września 2005 r. i od tego też dnia bieg przedawnienia rozpoczął się na nowo.

Termin ten upłynął z dniem 27 września 2008 roku. Wobec czego należało przyjąć, iż wniosek egzekucyjny skierowany do Komornika Sądowego w dniu 9 grudnia 2008 r., a następnie przekazany według właściwości terytorialnej Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Augustowie dotyczył wierzytelności przedawnionej.

Uwzględniając wynik sprawy, rozstrzygnięcie oparto na treści art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany R. R. zarzucając Sądowi I instancji naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 118 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że nie doszło do przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda, podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż całe roszczenie powoda w kwocie 35.762,96 zł uległo przedawnieniu.

Wskazując na powyższe, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, powód D. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego w obu instancjach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała uwzględnieniu wobec zasadności zarzutu przedawnienia.

Powód swoje roszczenie wywodził z art. 509 k.c., dotyczącego umowy przelewu wierzytelności. Z kolei zgodnie z treścią art. 513 § 1 k.c. dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

Z przedstawionego do akt odpisu umowy kredytowej wynika, że kredytu udzielono na okres od dnia 16 grudnia 2004 r. do dnia 25 grudnia 2006 r., a zatem najpóźniej z tym dniem roszczenie banku o zwrot kwoty niespłaconego kredytu wraz z odsetkami umownymi za okres kredytowania stało się wymagalne. Niewątpliwie dochodzona wierzytelność związana jest z działalnością bankową kredytodawcy, albowiem wynika z prowadzonej przez bank działalności gospodarczej. Charakteru wierzytelności nie zmienia fakt dalszego jej zbycia na rzecz powoda jako podmiotu również prowadzącego działalność gospodarczą poprzez nabywanie i dochodzenie wierzytelności od innych podmiotów. Tym samym zasadne jest twierdzenie skarżącego, że na podstawie art. 118 k.c. w zw. z art. 120 k.c. zastosowanie ma 3 – letni termin przedawnienia, liczony od dnia, w którym roszczenie o zwrot kredytu stało się wymagalne.

O tym, jakie zdarzenia powodują przerwanie biegu przedawnienia omawia art. 123 § 1 k.c. Chodzi tu o czynności procesowe wierzyciela, które ustawodawca scharakteryzował, stawiając im określone wymagania. Tak więc bieg przedawnienia przerywa każda czynność wierzyciela:

- 1) podjęta przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym,
- 2) podjęta w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; jak ujął to w sposób ogólny J. I., chodzi o czynności zmierzające do realizacji roszczenia,
- 3) podjęta bezpośrednio we wskazanym wyżej celu.

O tym, czy czynność procesowa przerywa czy nie bieg przedawnienia decydują właśnie przesłanki art. 123 § 1 pkt 1 k.c., regulującego przerwę biegu przedawnienia i określającego, jakie czynności procesowe bieg ten przerywają.

Czynność procesowa wtedy przerywa bieg przedawnienia, gdy można ją uznać za "przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia". Poza tą przesłanką, wskazany przepis nie zawiera żadnych dodatkowych warunków. W szczególności nie wymaga, by czynność ta miała charakter czynności procesowej ofensywnej a nie obronnej albo żeby wiązała się z większym czy mniejszym ryzykiem procesowym lub trudnościami w realizacji roszczenia. W świetle przesłanek art. 123 § 1 pkt 1 k.c. nie ma znaczenia, czy czynność procesowa podjęta "bezpośrednio w celu" realizacji roszczenia, wywołuje procesowy skutek taki jak wytoczenie powództwa, czy tylko zarzutu procesowego, nie ma też znaczenia, czy Sąd orzeknie w wyroku o zgłoszonym roszczeniu. Konieczne jest tylko to, by przedsięwzięcie przez wierzyciela określonej czynności procesowej obiektywnie mogło doprowadzić do skutku określonego w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. i by w tym celu czynność ta została przez wierzyciela podjęta. Nie musi to być jednak jej cel jedyny. Istotne jest zatem tylko zgłoszenie roszczenia w określonym celu (jego realizacji) przed właściwym organem, w prawem przewidzianej formie i obiektywna skuteczność tej czynności, to jest jej zdolność do wywołania skutku w postaci realizacji roszczenia.

Treść powyższego przepisu koresponduje z art. 124 § 1 k.c., który wprost wskazuje, że po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

Dokonane przez Sąd ustalenia pozwalają stwierdzić, że pierwszą czynnością pozwanego przedsięwziętą w celu dochodzenia roszczenia było złożenie dnia 24 sierpnia 2005 r. (data stempla pocztowego) wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012 r., II. CSK. 203/11, Lex nr 1125087). Za powyższą tezę przemawia też stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie o sygn. akt: II. CK. 276/04, w którym wyraził pogląd, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przerywa bieg przedawnienia, bez względu na to, czy dotyczy on sądowego czy pozasądowego tytułu egzekucyjnego.

W tym względzie podkreślić należy, że do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem, uprawniony nie może podjąć innej czynności mogącej przerwać bieg przedawnienia. Stąd złożenie tego wniosku nie tylko powoduje przerwanie biegu przedawnienia, ale też jego zawieszenie aż do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem (art. 124 § 2 k.c.). Uregulowanie to odpowiada fundamentalnemu założeniu instytucji przedawnienia, według którego termin przedawnienia nie może biec, jeżeli uprawniony nie ma możliwości realizowania roszczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2003 r., V CK 13/03 i V CK 24/03 oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2002 r., III CZP 72/01, OSNC 2002/9/107).

Jak wynika z akt sprawy, w dniu 13 września 2005 r. Sąd Rejonowy w Augustowie uwzględnił wniosek cedenta i nadał sądową klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Orzeczenie to uprawomocniło się dnia 27 września 2005 r., a zatem od tej daty 3-letni termin przedawnienia zaczął biec na nowo, a więc upływał dnia 27 września 2008 r.

Analiza akt sprawy, nie pozwoliła Sądowi Okręgowemu przyjąć, aby w okresie od 27 września 2005 r. do 27 września 2008 r. cesjonariusz przedsięwziął jakiegokolwiek czynności mające na celu wyegzekwowanie swojej wierzytelności. Dokumenty zgromadzone w niniejszej sprawie pozwalają ustalić, że czynnością następczą po złożeniu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności dokonaną przez wierzyciela w celu dochodzenia swojej wierzytelności było złożenie w dniu 9 grudnia 2008 r. wniosku o wszczęcie egzekucji. Nie ulega wątpliwości, że skuteczne złożenie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, jest czynnością, która wywiera wpływ na przerwanie biegu terminu przedawnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 r. w sprawie o sygn. akt: II. CK. 113/02, Lex nr 106951). Nie można jednak uznać, aby czynność ta w przedmiotowej sprawie wpłynęła na przerwanie biegu przedawnienia, skoro wniosek ten został złożony po upływie 3-letniego terminu. Powód w odpowiedzi na apelację nie powołuje się na inne okoliczności mające świadczyć o przerwaniu biegu przedawnienia (art. 123 – 124 k.c.), a więc brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że wierzyciel dokonał czynności, która miałaby wpływ na przerwanie biegu przedawnienia.

W konsekwencji powyższego stwierdzić należy, że wierzytelność powoda przekształciła się w zobowiązanie naturalne, które nie podlega przymusowemu egzekwowaniu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

Uwzględniając wynik postępowania apelacyjnego, na który wpływ miały zarzuty apelacyjne pozwanego, rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa prawnego oparto na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. 391 § 1 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego na zasadzie § 2 ust. 2 w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z § 13 pkt 1 ppkt 1 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. - Dz. U. z 2013 r. Nr 461).